

Vuoden 2024 talousarvion ja investointien sekä vuosien 2025-2026 taloussuunnitelmien hyväksyminen

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 259
137/02.02.00/2022

Valmistelu/lisätiedot taloussuunnittelija Kaija-Leena Tuomisto, puh. 040 836 2153, kaija-leena.tuomisto@askola.fi

Kunnanhallitus hyväksyi § 155 / 21.6.2023 talousarvioraamin palvelualueille vuoden 2024 talousarviota varten sekä tarkennetun raamin § 220 / 27.9.2023. Kunnanhallitus hyväksyi talousarvion suunnitteluohjeen ja aikataulun myös 21.6.2023 sisältäen kuntalain 110 §: "Talousarvio ja -suunnitelma valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin."

Talousarvioon valmisteluun on vaikuttanut myös kunnanhallituksen asettama talousarvioraami ja kuntastrategia. Talousarvion tavoitteena on edelleen panostaa kunnan ja kuntalaisten elinvoimaan ja hyvinvointiin.

Talousarviovuosi 2024 sisältää tavoitteena tarjota laadukasta ja mahdollisimman sujuvaa ja turvallista arkea Askolassa asukkaille. Kuntastrategia ohjaa talousarvion. Vuosi 2024 on haasteellinen talouden näkökulmasta verotulojen ja valtionosuuksien muutoksien vaikutuksesta, koska osa kunnan tulorahoituksesta siirtyi hyvinvointialueiden rahoitukseen ja näin ollen pienentää kuntaosuutta. Kuntatalouden sopeuttamista on edessä taloussuunnitelmavuosien 2025-2026 talouden tasapainon osalta vaikka taseen kertynyt 7 miljoonan euron ylijäämä vuoden 2022 toimii puskurina. Kuntatalouden haasteena on kasvavat henkilöstökulut, joiden kasvu aiheutuu pääsääntöisesti kunta-alan palkkaratkaisusta.

Talousarviossa 2024 toimintatuottoja on arvioitu kertyvän 3,6 milj. euroa ja toimintakuluja on budjetoitu 17,5 milj. euroa. Toimintakatteeksi muodostuu 13,9 milj. euroa. Kunnan tulorahoituseristä verotuloja kertyy noin 11,9 milj. euroa, valtionosuuksia 3,4 milj. euroa. Poistojen määräksi on arvioitu 1,5 milj. euroa. Tilikauden tulokseksi poistojen jälkeen muodostuu -175 710 euroa alijäämäinen tulos.

Jokainen lautakunta on kuntastrategian mukaisesti hyväksynyt lautakuntatasoiset toiminnalliset tavoitteet ja johtanut niistä valtuustotason tavoitteet palvelualueille. Valtuusto hyväksyy nämä esitetyt toiminnalliset tavoitteet euromääräisten tavoitteiden rinnalla.

Talousarvio on valmisteltu lautakunnissa luottamus- ja virkahenkilöstön kanssa elo-syyskuun aikana ja lautakunnan päätökset toiminnallisista ja euromääräisistä tavoitteista on talousarviokirjassa liitteenä lautakunnan esityksenä lautakunnan sitovuustasojen mukaisesti. Kunnanjohtajan talousarvioesitys sisältää joitakin muutoksia/täsmennyksiä lautakuntien esityksiin. Nämä on merkitty talousarviokirjaan.

Investointiesitykset lautakunnista on laadintaohjeen mukaan annettu ja tekninen lautakunta on käsitellyt teknisen toimen investointiesityksiä vuosille 2024-2027 kokouksessaan 10.10.2023 . Kunnanjohtajan esityksenä talousarviossa on vuoden 2024 investointien sitova yhteenlaskettu euromäärä 3,2 miljoonaa euroa, joka jakaantuu taseryhmittäin ja sitovuuden mukaan seuraavasti vuodelle 2024:

- talonrakennus 1,8 milj. €
- kiinteät rakenteet ja laitteet 1,1 milj. €
- koneet ja laitteet 0,1 milj. €
- maanhankintaan ja aineeton omaisuus yhteensä 0,2 milj. €.

Investoinnit ovat sitovia talousarviovuoden 2024 osalta investointien taseryhmittäin poikkeuksena talonrakennus, josta on nostettu yksi investointikohde sitovaksi: Askolan koulukeskuksen C-osan ilmanvaihdon peruskorjaus 1,1 milj. euroa. Lisäksi talonrakennus vuodelle 2024 sisältää muun muassa tilojen hankesuunnitteluihin määrärahoja. Taloussuunnitelmavuosille 2025-2026 suunniteltujen lukion tilaratkaisujen rakentamispäätökset tehdään vuoden 2024 aikana hankesuunnitelman perusteella ja valmistellaan vuoden 2025 talousarvioon.

Talousarvion sitovuus on esitetty talousarviokirjassa. Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2026 sisältää lautakunnittain käyttötalousosan toiminnalliset ja euromääräiset tavoitteet, investointisuunnitelman vuodelle 2024 sekä rahoitusosan. Taloussuunnitelma 2025-2026 on suuntaa antava ja tarkentuu aina vuosittain talousarviolaadinnan yhteydessä sekä käyttötalouden että investointien osalta.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Annu Räsänen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle talousarvion 2024 hyväksymistä ja hyväksyy täytäntöönpano-ohjeet osana talousarviokirjaa. Lisäksi kunnanhallitus antaa oikeudet teknisiin korjauksiin kunnanjohtajalle ja taloussuunnittelijalle.
Päätös	Keskustelun kuluessa Juho-Matti Nirvi teki seuraavan muutosesityksen: Elinympäristö-palvelualueen liikennealueiden ylläpidosta kilpailutettujen palvelujen yhteismäärä vähennettäväksi lisää kunnanjohtajan esitykseen 25 t €. Petra Lind, Mia Mylly ja Tero Suominen kannattivat Nirvin esitystä. Äänestyksessä kunnanjohtajan pohjaesitys sai 2 ääntä (Jäppilä ja Simola) ja Nirvin muutosesitys sai 5 ääntä (Suominen, Nirvi, Honkasalo, Lind ja Mylly). Näin talousarvioesitykseen tehtiin Nirven esittämä vähennys.

Keskustelun kuluessa Matti Jäppilä teki seuraavan muutosesityksen: Lisätään rakentamiseen 2 miljoonaa euroa korvamerkittynä lukion rakentamiseen 2024. Rahoitus hoidetaan Careerian ja Pohjanpellon säätiön osakkeita myymällä.

Tätä esitystä ei kannatettu.

Keskustelun kuluessa Tero Suominen esitti seuraavaa:

Esitän Investointilaskelma 2024-2027 kohtaan talonrakennus yhteensä ja edelleen josta sitova investointikohde: Askolan koulukeskus C-osan korjaus 1000000 euroa.

Äänestyksessä kunnanjohtajan pohjaesitys sai 3 ääntä (Lind, Simola ja Jäppilä) ja Suominen muutosesitys sai 4 ääntä (Nirvi, Honkasalo, Suominen ja Mylly). Näin investointiesitykseen tehtiin Suominen esittämä muutos.

Muilta osin kunnanhallitus päätti esittää kunnanvaltuustolle talousarvion 2024 hyväksymistä ja hyväksyi täytäntöönpano-ohjeet osana talousarviokirjaa.

Lisäksi kunnanhallitus antoi oikeudet teknisiin korjauksiin kunnanjohtajalle ja taloussuunnittelijalle.

Merkitään pöytäkirjaan, että kokouksessa on asiantuntijoina taloussuunnittelija Kaija-Leena Tuomisto klo 17.49-20.19, elinympäristön palvelualuejohtaja Esko Halmesmäki klo 17.49-20.13 ja osaaminen ja elämänlaatu -palvelualueen palvelujohtaja Pirkko Hynninen klo 17.49-19.06

Täytäntöönpano

valtuusto